

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Verkenningstudie Toekomstperspectief Harmelerwaard	TELEFOONNUMMER	+31650052873
DATUM	22-03-2022	E-MAILADRES	pim.kimenai@provincie- utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER VAN	UTSP-549766647-4245 Pim Kimenai & Stephanie van Schaik	DOMEIN/OPGAVE TEAM	SLO SRO
NUMMER PS COMMISSIE BIJLAGE	PS2022RGW Ruimte, Groen en Water/Wonen Startnotitie Verkenningstudie Harmelerwaard	PORTEFEUILLEHOUDER	Van Essen

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

In de Omgevingsvisie provincie Utrecht (OpU) is opgenomen dat de toekomst van de glastuinbouw onder druk staat in beide glastuinbouwconcentratiegebieden in de provincie Utrecht. Via een gezamenlijke verkenning met de gemeente Woerden wil de provincie afspraken maken over de duurzame toekomst van het glastuinbouwconcentratiegebied de Harmelerwaard. Abcnova is aangesteld voor het strategisch procesmanagement in deze verkenningstudie in opdracht van de gemeente Woerden én de provincie Utrecht. De door hen opgestelde Startnotitie Verkenningstudie Harmelerwaard omschrijft de stappen van de verkenningstudie en vormt de basis, het routeboekje, voor het verdere proces. Het bevat o.a. een omschrijving van de aanleiding, de urgentie, de globale aanpak en de participatiestappen. Om de samenwerking tussen gemeente en provincie te bekrachtigen hebben zowel het college van B&W van de gemeente Woerden als Gedeputeerde Staten de startnotitie vastgesteld.

Inleiding:

De Vereniging Harmelerwaard 3.0 heeft zorgen over de toekomstbestendigheid van het glastuinbouwgebied in de Harmelerwaard. De Vereniging Harmelerwaard 3.0 vertegenwoordigt 12 van de 15 gevestigde bedrijven, waarvan 14 glastuinbouwbedrijven, in het glastuinbouwgebied Harmelerwaard. Kort samengevat zijn er op deze locatie beperkte mogelijkheden om op een concurrerende manier invulling te geven aan verduurzaming. Daarnaast vormen ook de bedrijfseconomische beperkingen op deze locatie een bedreiging voor de toekomst van het glastuinbouwgebied. In het afgelopen jaar heeft het college van B&W van de gemeente Woerden, in samenwerking met de provincie, met de glastuinbouwers gesproken over deze zorgen en de mogelijkheid van het uitvoeren van een verkenningstudie naar het toekomstperspectief van de Harmelerwaard. In de Omgevingsvisie provincie Utrecht (OpU) is opgenomen dat de toekomst van de glastuinbouw onder druk staat in beide glastuinbouwconcentratiegebieden in de provincie Utrecht. En dat de provincie met de betreffende

gemeenten via gezamenlijke verkenningen gebiedsgericht afspraken wil maken over de duurzame toekomst van deze glastuinbouwconcentratiegebieden.

Op 29 september 2021 heeft een aantal van u samen met Gedeputeerde Staten en het Concern Management Team de Harmelerwaard bezocht onder begeleiding van het Netwerk Omgevingsgericht Werken. Met als doel om kennis te maken met het gebied en haar opgaven en om in gesprek te gaan over omgevingsgericht werken, *hoe doe je dat?*. Het werken in het gedachtengoed van de Omgevingswet vraagt er om initiatieven uit de maatschappij verder te helpen als één overheid. Waarbij keuzes worden gemaakt en alles integraal en in samenhang met elkaar bekeken, getoetst en beoordeeld wordt. Tijdens de bijeenkomst bent u ook geïnformeerd over de gebiedsverkenning en is afgesproken dat u actief geïnformeerd en betrokken wordt in deze verkenning.

De vereniging Harmelerwaard 3.0 is in dit vraagstuk de initiatiefnemer geweest, de overheid is nu aan zet als trekker van de verkenningssstudie naar het toekomstperspectief van de Harmelerwaard. Hiervoor is een zorgvuldig traject opgezet om breed de verschillende belangen voor het gebied in kaart te brengen.

De provincie wordt, samen met de gemeente, opdrachtgever voor het uitvoeren van een gebiedsverkenning. De gemeente neemt hierbij het voortouw.

De Startnotitie Verkenningssstudie Harmelerwaard omschrijft de stappen van de verkenningssstudie en vormt de basis, het routeboekje, voor het verdere proces. Het bevat o.a. een omschrijving van de aanleiding, de urgentie, de globale aanpak en de participatiestappen. Om de samenwerking tussen gemeente en provincie te bekrachtigen hebben zowel het college van B&W van de gemeente Woerden als Gedeputeerde Staten de startnotitie vastgesteld. Gedeputeerde Staten vraagt Provinciale Staten kennis te nemen van de startnotitie.

Toelichting:

De gebiedsverkenning is vanzelfsprekend een integrale verkenning en raakt dan ook aan meerdere provinciale opgaven. De provincie Utrecht heeft een direct belang bij het gebied, vanwege de omvang en ligging van het gebied en omdat de Harmelerwaard één van de twee glastuinbouwconcentratiegebieden binnen de provinciegrenzen is. De Harmelerwaard ligt in het Groene Hart. In de Nationale Omgevingsvisie door het Rijk wordt het Groene Hart benoemd als waardevol landschap. De Omgevingsvisie provincie Utrecht omschrijft het uitgangspunt landschappen met de kernkwaliteiten van het landschap mee te ontwikkelen. Voor de Harmelerwaard dienen gebiedsgerichte keuzes te worden gemaakt die passen bij de Utrechtse kwaliteiten. Het is de opgave om de kwaliteiten en potentie van het landschap te versterken in lijn met de in het Ontwikkelperspectief Utrecht Nabij genoemde principes zoals 'Investeer in stedelijk groen en maak landschappen beter bereikbaar en toegankelijk' en 'Concentreer nieuwe woningen en banen in het stedelijk kerngebied en rond grotere regionale ov-knooppunten'.

Een eventuele andere bestemming van dit gebied vraagt om besluitvorming vanuit de gemeente en de provincie. Vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben provincie en gemeente vanaf medio 2020 besloten om samen op te trekken en het gesprek met de initiatiefnemers gezamenlijk te voeren. Met deze verkenning vormen de gemeente en de provincie Utrecht gezamenlijk een beeld van de toekomstmogelijkheden voor het gebied waarin ook breed gekeken wordt naar de verschillende (lokale en regionale) belangen die spelen in het gebied.

De tuinders hebben baat bij een snel proces zodat de mogelijkheden voor hen als ondernemer helder zijn en er perspectief geboden wordt. Tegelijkertijd is er baat bij het zorgvuldig doorlopen van dit ruimtelijke ordeningsvraagstuk waarbij in gezamenlijkheid toekomstperspectieven worden onderzocht.

De verkenningssstudie biedt de gemeenteraad van Woerden de mogelijkheid een onderbouwd besluit te nemen en een integraal toekomstperspectief voor de Harmelerwaard vast te stellen. Gedeputeerde Staten acht het van belang Provinciale Staten vroegtijdig te betrekken in de verkenningssstudie zodat zij kennis kunnen nemen van het besluitvormingsproces van het ruimtelijke ontwikkelingsproces van de gemeente. En daarmee ook kunnen voorsorteren op eventuele besluitvorming rondom de omgevingsverordening.

Financiële consequenties:

Het uitvoeren van de verkenningssstudie doet een beroep op de capaciteit van zowel de gemeente Woerden als de provincie Utrecht. Beide overheden zijn in deze studie verantwoordelijk voor het financieren van hun eigen personeelsinzet. De externe kosten voor inhuur van het strategisch procesmanagement, wordt evenredig verdeeld over beide overheden (50%-50%).

De gemeente Woerden treedt op als kassier voor de verkenningssstudie. De financiële bijdrage van de provincie Utrecht wordt vanuit de lopende begroting gedekt en gefinancierd vanuit het Netwerk Omgevingsgericht Werken.

Dit is opgenomen onder meerjarendoel 1.1.3 'Met gemeenten wordt pro-actiever samengewerkt aan lokale opgaven vanuit wederzijdse belangen'.

Alle financiële posten voor de verkenningstudie tezamen hebben een ordegrrootte van €225.000,-. De provincie draagt hier op basis van een overeenkomst en via facturatie tot maximaal 50% aan bij.

Vervolprocedure / voortgang:

Gedeputeerde Huib van Essen zal deelnemen aan de stuurgroep voor de verkenningstudie. Tijdens de verkenningstudie zal een gebieds- en stakeholdersanalyse worden opgesteld om het DNA van het gebied vast te stellen. Om het DNA verder te ontwikkelen wordt co-creatie ingezet met belanghebbenden. Het resultaat van de co-creatie zijn verschillende bouwstenen die als input dienen voor de verschillende toekomstperspectieven.

Provinciale Staten wordt betrokken bij de criteria voor de toekomstperspectieven. De mogelijke toekomstperspectieven worden besproken met de colleges, de gemeenteraad en Provinciale Staten. Een voorkeursperspectief wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. Een eventuele verwerking daarvan in de provinciale omgevingsverordening is een bevoegdheid van Provinciale Staten.

Provinciale staten zullen, zoals ook in de startnotitie staat beschreven, regulier worden geïnformeerd over de voortgang van het traject.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen